

Tanja Valenta

Učinkovitost razreševanja posledic izgub v izvorni družini in zapletenega žalovanja po modelu relacijske družinske terapije. Mentor: Christian Gostečnik. Doktorska disertacija. Univerza v Ljubljani, Teološka fakulteta. 2021. XIV, 292 str. <https://repozitorij.uni-lj.si/IzpisGradiva.php?id=134096&lang=slv>

Doktorsko disertacijo z naslovom „Učinkovitost razreševanja posledic izgub v izvorni družini in zapletenega žalovanja po modelu relacijske družinske terapije“ je pripravila kandidatka Tanja Valenta. To izvirno znanstvenoraziskovalno delo se posveča obravnavi izgub v izvorni družini in značilnosti procesa relacijske družinske terapije pri obravnavi teh izgub tako ob zapletenem žalovanju kakor pri obravnavi nerazrešenih izgub. Rezultati pomenijo pomemben znanstveni prispevek k praktičnemu znanju, klinični praksi in učinkovitosti uporabe relacijskega družinskega terapevtskega modela.

V teoretičnem delu disertacije je zajet pregled znanstvene literature in tako prikazan prispevek k razumevanju in razjasnitvi izgub v izvorni družini v različnih življenjskih obdobjih, nerazrešenih izgub v povezavi s funkcioniranjem v odrasli dobi in travmatične izgube. Predstavljena je tudi teoretična podlaga modela relacijske družinske terapije.

Empirični del obsega tako kvalitativni kakor kvantitativni del. Rezultati so pokazali, da so udeleženci z več izgubami statistično bolj pomembno izražali simptome kronično samodestruktivnega vedenja in je bila njihova samopodoba statistično pomembno nižja kakor pri udeležencih brez doživetih izgub v izvorni družini.

Kvalitativni del raziskave je bil razdeljen na dva dela: na področje zapletenega žalovanja, ki ga je avtorica raziskovala v okviru skupine za žalujoče, in na področje v okviru individualnih terapij.

Za raziskovanje in prepoznavanje sprememb in značilnosti terapevtskega procesa so bili v obeh raziskovalnih skupinah uporabljeni zapiski terapevtskih dnevnikov, zapiski sklepnih intervjujev in psihometrične lestvice. Kvalitativne vsebine so bile analizirane z metodo analize vsebine z elementi osnovane teorije. Rezultati so pokazali, da so po sklepu procesa terapij vsi udeleženci terapevtske skupine za žalovanje izražali bistveno manj simptomov zapletenega žalovanja. Prav tako so se pri udeležencih individualni terapevtskih procesov izboljšali simptomi v sedanjem funkcioniranju.

Pomemben in svojevrsten znanstveni prispevek se kaže v praktičnem prikazu uspešnosti delovanja modela relacijske družinske terapije pri razreševanju travmatičnih izgub v okviru terapevtske skupine za žalujoče. Travmatična izguba zaradi težkih čutenj, povezanih s smrtjo, namreč onemogoča proces žalovanja. V okviru terapevtskega procesa v skupini za žalujoče pa je bilo z začetno regulacija težkih čutenj, povezanih s travmatično izgubo, omogočeno posameznikom, da so pozneje lahko začeli proces žalovanja, to pa doslej v okviru relacijsko družinskega modela še ni bilo narejeno.

Vse opisano omogoča bolj celovito razumevanje terapevtske obravnave po relacijskem družinskem terapevtskem modelu pri obravnavi nerazrešenih izgub v izvorni družini in pri zapletenem žalovanju. Prav tako imajo lahko rezultati raziskave in obširni teoretični pregled pomembno vlogo pri nadaljnjem raziskovanju področja izgub v izvorni družini in na področju zapletenega žalovanja.

Christian Gostečnik